

beleidsplan

Ouderbetrokkenheid

*Dè reden om in ouderbetrokkenheid te investeren
is omdat het kind er voordeel van zal hebben*

Opgesteld door : Gea Veurink
Intern begeleider Alb.Risaeusschool
Hardenberg
april 2014
vastgesteld 26 mei 2015

Inhoud

1. Inleiding	blz. 3
2. Motieven en verwachtingen van de school	blz. 4
3. Redenen voor een beleidsplan ouderbetrokkenheid	blz. 5
4. Uitgangspunten ouderbetrokkenheid	blz. 6
5. Huidige stand van zaken	blz. 9
6. Doelen en prioriteiten	blz. 10
7. Organisatie binnen school	blz. 12
8. Evaluatie en borging	blz. 13

1. Inleiding

De meerwaarde van het beleidsplan

Dit beleidsplan vormt de grondslag voor de activiteiten die de Dr. Alb. Risaeusschool (voortaan: ARS) mét en voor ouders ontplooit. Het beleidsplan is niet alleen een agenda met activiteiten, maar is ook een visiedocument. De achtergrond bij deze visie komt uit diverse recente literatuur over ouderbetrokkenheid.

Dit plan geeft aan waar de school accenten legt en geeft aan *waarom en hoe* de school ouders wil bereiken. In dit beleidsplan leggen ouders, directie en leerkrachten activiteiten vast in een tijdschema en geven ze aan wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is. De activiteiten zullen ook verwoord worden in het meerjarenplan van de ARS.

Door ouderbetrokkenheid planmatig te benaderen zorgt een school er voor dat ouders een duidelijke en vaste plaats krijgen binnen de schoolgemeenschap.

Duidelijk beleid en goede afstemming biedt veiligheid voor de kinderen en duidelijkheid voor het team en de ouders.

De ARS vindt het belangrijk een heldere visie te hebben op hoe zij de samenwerking met ouders willen vormgeven en ouders uitnodigen betrokken te zijn bij de ontwikkeling van hun kind en de school.

Scholen hebben de taak ouders te informeren over ontwikkelingen op school en hen te betrekken bij de schoolloopbaan van hun kind.

Maar ook ouders zijn aan zet. Van hen mag verwacht worden dat zij de school informeren over relevante ontwikkelingen (van hun kind) thuis, dat zij thuis een stimulerende en motiverende leeromgeving organiseren en dat zij op een constructieve wijze met de school samenwerken in het belang van het kind.

Een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Ouderbetrokkenheid vraagt de inzet en betrokkenheid van alle geledingen van de school.

Leerkrachten, ouders en directie stellen dit beleidsplan gezamenlijk op en voeren het gezamenlijk uit. Samen zijn zij bij iedere fase betrokken: bij de planvorming, de uitvoering en de evaluatie. Het plan wordt ook jaarlijks besproken door de MR.

Het is van essentieel belang dat ook het hele team meedenkt en zich *gezamenlijk* verantwoordelijk voelt voor deze activiteiten.

Partnerschap tussen ouders en scholen is niet altijd vanzelfsprekend of vrijblijvend. Ook op landelijk niveau wordt ouderbetrokkenheid, als middel om opbrengsten te verhogen, gestimuleerd. Daarom is in het bestuursakkoord van de PO-Raad en het ministerie van OCW (2012) afgesproken dat scholen ouders stimuleren om ook thuis activiteiten te ondernemen die bijdragen aan het leerproces van hun kinderen.

Onderzoek toont aan dat ouderbetrokkenheid een positief effect heeft op de werkhouding en schoolprestaties van leerlingen.

Met de komst van Passend Onderwijs biedt een goed beleid op ouderbetrokkenheid kansen om effectief samen te werken met ouders, met als doel het onderwijs te optimaliseren en te verbeteren.

2. Motieven en verwachtingen van de school

Begin 2010 is er op de ARS een visie ontwikkeld die de collectieve ambitie van het team verwoordt:

Wij zijn een zich steeds ontwikkelende onderwijsorganisatie die elk aan ons toevertrouwd kind een uitdagende, toekomstgerichte leeromgeving biedt.

Daarbij sluiten we aan bij de ontwikkeling van het individuele, zelfstandig wordende kind en maken we het bewust van zijn relatie met God.

*Zo werken wij, **met ouders als partners**, aan christelijk onderwijs en geloofsopvoeding, en blijven we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om ons onderwijs te verbeteren.*

Partnerschap van ouders

Ouders en leerkrachten zijn samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de leerlingen.

Om die reden is het belangrijk dat de school contact onderhoudt met ouders. In dat contact moet sprake zijn van een **constructieve samenwerking**. Ouders en leerkrachten moeten elkaar als partners zien en accepteren. Ouders zijn partners die graag mee willen denken over hun kostbaarste en dierbaarste bezit, dat ze aan de zorg van de leerkracht hebben toevertrouwd.

Bij partnerschap staat het kind in het middelpunt. Het gezamenlijk belang, namelijk de ontwikkeling van het kind, staat voorop.

Partnerschap tussen ouders en leerkrachten is geen doel maar een middel om een optimale ontwikkeling voor het kind te realiseren.

Partnerschap kent een aantal kenmerken: onderling respect, openheid, veiligheid, vertrouwen, afstemming, luisteren, aandacht geven, stimuleren, gelijkwaardigheid, betrouwbaarheid, het hebben van een gezamenlijk doel.

Het moet duidelijk zijn wat ouders en leerkrachten van elkaar mogen en kunnen verwachten. Goede communicatie is daarbij van groot belang. Vanuit de visie van de school dient de school het initiatief te nemen tot een **constructieve samenwerking**.

Constructief samenwerken

Een school kan niet zonder ouders. Ouders en school hebben elkaar nodig. Dat 'elkaar nodig hebben en elkaar helpen' wordt vaak aangeduid met ouderbetrokkenheid. Ouders die vaak op school te vinden zijn om hand- en spandiensten uit te voeren worden gezien als betrokken ouders. Toch is dat niet helemaal waar. Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie worden vaak verward.

We spreken van ouderparticipatie wanneer ouders meedoen met activiteiten en hand- en spandiensten verrichten, we spreken van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kinderen.

Met andere woorden : participerende ouders hoeven geen betrokken ouders te zijn, participatie kan wel voor betrokkenheid gaan zorgen.

Er zijn vanuit de literatuur diverse onderzoeken bekend over wat van invloed is op de leerprestaties van kinderen. Uit die onderzoeken blijkt dat een constructieve samenwerking met ouders veel effect heeft. Ouders die participeren in het onderwijs kunnen uiteindelijk betrokken ouders worden. Door mee te helpen in de dagelijkse schoolpraktijk voelen deze ouders zich meer verantwoordelijk voor het onderwijs aan hun kinderen en dat effect is merkbaar thuis.

Ouderbetrokkenheid gaat verder dan participatie. Ouderbetrokkenheid begint voornamelijk thuis : ouders voelen zich mede verantwoordelijke voor het onderwijs en laten in hun gedrag zien dat ze zich samen met de leerkrachten verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van hun kind. Deze

ouders zullen in het bijzijn van hun kind nooit negatief over leerkrachten praten, zullen de ontwikkeling van hun kind met belangstelling volgen en zullen afspraken met school nakomen. Diverse resultaten van onderzoeken tonen aan dat de mate waarin ouders ondersteuning geven aan en op een positieve manier betrokken zijn bij de school invloed heeft op de leerprestaties van leerlingen. Daarentegen heeft negatieve betrokkenheid (aanklacht, openbare kritiek) een negatieve invloed op de leerresultaten van leerlingen.

Door ouderparticipatie kan de betrokkenheid gestimuleerd worden

Door ouderbetrokkenheid te stimuleren verwacht de ARS de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Door ouderbetrokkenheid op initiatief van school vorm te geven, zal de spontane ouderbetrokkenheid toenemen en kan er nog meer winst opgeleverd worden. Over de hele linie zal een kind beter presteren en zullen ouders zich meer gewaardeerd en gekend voelen. Er is een gezamenlijk ambitie te investeren in educatief partnerschap: een procesgerichte samenwerkingsrelatie waarin de partners (school, ouders en de lokale gemeenschap) erop uit zijn, elkaar wederzijds te ondersteunen en waarin ze proberen hun bijdrage zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen met als doel het bevorderen van het leren, de motivatie en de ontwikkeling van kinderen.

Definitie

Concluderend geven we als definitie van ouderbetrokkenheid (CPS): ouderbetrokkenheid is een niet-vrijblijvende en gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en school, waarin ouders en school vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan de (school)ontwikkeling van het kind (de leerling).

3. Redenen voor een beleidsplan ouderbetrokkenheid

Er zijn een aantal redenen die de noodzaak aangeven om te investeren in ouderbetrokkenheid. De ARS investeert in ouderbetrokkenheid omdat:

- we vinden dat iedere leerling recht heeft op een goede samenwerking tussen school en ouders.
- diverse onderzoeken aantonen dat ouderbetrokkenheid een positief effect heeft op de ontwikkeling van een kind in het algemeen en op leerprestaties in het bijzonder.
- we daarmee (ook) investeren in kwaliteit.

- ouders de ARS een spiegel kunnen voorhouden. Daardoor worden kwaliteitsverbeteringen gestimuleerd.
- dat de medewerkers van de ARS tijd en energie oplevert.
- het er toe leidt dat ouders tevreden zijn over en gelukkig met de ARS.
- het er toe leidt dat medewerkers van de ARS tevreden zijn over en gelukkig met de ouders.
- Door helder beleid mogelijke juridische stappen van ouders te voorkomen zijn.
- Bij handelings- en opbrengstgericht werken ouders en leerkrachten elkaar nodig hebben.

4. Uitgangspunten ouderbetrokkenheid

1. Ouders zijn hoofdverantwoordelijk voor de opvoeding en onderwijzing van hun kind.
2. Ouders kennen hun kind het best.
3. De eerste informatie over het kind komt van de ouders.
4. Om het kind goed te kunnen onderwijzen, dient de leerkracht het kind goed te kennen en te investeren in een relatie
5. Ouders en leerkrachten werken constructief samen.
6. Goede communicatie is onmisbaar.
7. Ouders participeren in het onderwijs en leven mee.
8. Ouders denken mee over de ontwikkeling van hun kind en over schoolzaken.
9. Ouders denken mee over de schoolloopbaan van hun kind

Beschrijving uitgangspunten:

1. Ouders zijn hoofdverantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kind

God is de Schepper van het leven. Hij is het, Die kinderen geboren laat worden en toevertrouwt aan ouders. Ouders hebben de plicht hun kind op te voeden en te leren God lief te hebben en de naaste als zichzelf. Ouders hebben bij de doop aan God beloofd om hun kind te onderwijzen en laten onderwijzen in de leer van de Bijbel. Daarin zijn teamleden een hulpmiddel en instrument van de ouders. Het is een duidelijke zaak dat ouders hoofdverantwoordelijk zijn voor de opvoeding. Ouders zijn professionals op het gebied van opvoeding, leerkrachten zijn professionals op het gebied van onderwijs.

- ✚ Vanuit onze visie werken we samen aan christelijk onderwijs en geloofsopvoeding en bieden leerkrachten elk aan hen toevertrouwd kind een uitdagende, toekomstgerichte

leeromgeving. Dat verplicht leerkrachten te zorgen voor het hebben van specialistische kennis door opleiding en nascholing. Daarbij sluiten leerkrachten aan bij de ontwikkeling van het individuele, zelfstandig wordende kind en maken ze het bewust van zijn relatie met God.

2.Ouders kennen hun kind het best

Als het kind op school komt, hebben ouders in bijna alle gevallen al 4 jaar voor het kind gezorgd. Zij hebben daarin een schat aan kennis opgedaan over hun kind. Zij kennen het totale verleden van het kind, zij begrijpen de aard en het karakter van het kind, ze kennen ook het medische verleden. Zij hebben een natuurlijke band met het kind. Hun kennis over de mogelijkheden en onmogelijkheden van het kind is groot.

- ✚ Vanuit onze visie zorgen we dat leerkrachten het kind ook goed leren kennen door gesprekken, observaties, het invullen en uitwerken van volglijnen, het benaderen vanuit kernkwaliteiten en het geven van beoordelingen. Deze gegevens worden, aangevuld door de informatie van ouders, samengevoegd tot een betrouwbaar zicht op het kind.

3.De eerste informatie over het kind komt van de ouders

Als het kind de leeftijd van 4 jaar heeft bereikt, wordt het toegelaten tot de school. Voordat het zover is, wordt aan de ouders gevraagd een uitvoerig inschrijfformulier in te vullen. Hierin kunnen ouders een beschrijving geven van het verleden van het kind en ook informatie geven over het medische verleden van het kind.

Ieder jaar, worden bij de start van de cursus kennismakingsgesprekken gepland, waar ouders de gelegenheid krijgen om in 15 minuten tijd iets over hun kind te vertellen. Er kan altijd een vervolgspraak gemaakt worden om uitgebreider door te praten.

- ✚ Vanuit onze visie luisteren leerkrachten goed naar de informatie van de ouders, er wordt constructief samengewerkt. Ouders moeten weten wie de leerkrachten zijn van hun kind. Daarom is een goed contact en een effectieve communicatie noodzakelijk.

4.Om het kind goed te kunnen onderwijzen, dient de leerkracht het kind goed te kennen en te investeren in een relatie met het kind en de ouder.

Een leerkracht is verantwoordelijk voor de leerling in zijn/haar groep. De leerkracht zorgt dat hij/ zij kennis heeft van de aanwezige informatie over het kind in het leerlingendossier. Zeker als er medische, sociale of leerproblemen zijn geconstateerd is het belangrijk ook zicht te krijgen op de thuissituatie van een kind. Een leerkracht kan daarover overleggen met collega of ib' er. Leerkrachten gaan uit van een transactioneel kader: dit kind, deze ouders, deze leerkracht, deze klasgenoten, deze groepsgrootte. Dat betekent dat het gedrag van een kind wisselend kan zijn: thuis of in de groep kan een kind zich anders gedragen.

- ✚ Vanuit onze visie willen leerkrachten investeren in een relatie met kind en ouder, zodat ze, met ouders, constructief samenwerken aan christelijk onderwijs en geloofsopvoeding. Deze relatie tussen ouders, leerkrachten en kind heeft als basis dat we werken vanuit de kwaliteiten van een mens.

5.Ouders en leerkrachten werken constructief samen

Ouders en leerkrachten werken samen aan de opvoeding en onderwijs van hetzelfde kind. Partnerschap is daarbij het uitgangspunt. Partnerschap is gebaseerd op: onderling respect, openheid, veiligheid, vertrouwen, afstemming, luisteren, aandacht geven, stimuleren, gelijkwaardigheid, betrouwbaarheid, het hebben van een gezamenlijk doel. Dat gezamenlijk doel is om het optimale uit kinderen te halen. Het is onderwijs is opbrengstgericht. Ouders en leerkrachten werken doelgericht samen.

- ✚ Vanuit onze visie zien ouders en leerkrachten elkaar als partners in het onderwijs om kinderen een uitdagende, toekomstgerichte leeromgeving te bieden. We sluiten samen aan bij wat het individuele kind nodig heeft en werken aan een optimale ontwikkeling.

6.Goede communicatie is onmisbaar

Ieder kind is in ontwikkeling. Ouders en leerkrachten stemmen hun informatie daarom regelmatig op elkaar af.

Het moet duidelijk zijn wat ouders en leerkrachten van elkaar mogen en kunnen verwachten. Goede communicatie is daarbij van groot belang. Ouders hebben recht op informatie over hun kind. Het leerlingdossier is ter inzage voor hen.

- ✚ Vanuit de visie van de school dient de school het initiatief te nemen tot een constructieve samenwerking en een effectieve communicatiestructuur.

7.Ouders participeren in het onderwijs en leven mee

Ieder jaar vinden er activiteiten plaats waarbij hulp van ouders onmisbaar is. We gaan er van uit dat alle ouders van de school participerende ouders (willen) zijn. Ouders zijn bereid hand- en spandiensten voor school uit te voeren. Uiteindelijk zullen participerende ouders betrokken ouders worden.

Ouders leven oprecht mee met het kind. Ouders lezen alle informatie die door school wordt verspreid.

- ✚ Vanuit onze visie dat ouders en leerkrachten elkaar als partners zien, willen we door ouderparticipatie de ouderbetrokkenheid vergroten. Ouders worden op de hoogte gehouden van wat er in en om school gebeurt. Onder andere door middel van de KNARS en het groepsbericht kunnen ouders meeleven met het hele schoolgebeuren. Ouders, leerlingen en leerkrachten bidden voor elkaar.

8.Ouders denken mee over de ontwikkeling van hun kind en over schoolzaken

Betrokken ouders denken mee over de ontwikkeling van hun kind. Zij zijn bereid ook thuis bij te dragen aan hun ontwikkeling. Samen met leerkrachten zal de ondersteuning afgestemd worden. Maar ouders denken ook mee over het totale schoolgebeuren : zij voelen zich mede verantwoordelijk voor het onderwijs dat op school gegeven wordt.

Over onderwijskundige onderwerpen denken ouders mee. Daarvoor is er een zogenaamde Klankbordgroep ingesteld. Deze Klankbordgroep bestaat uit een aantal ouders die op basis van vrijwilligheid meedenken over verbetering van de onderwijskwaliteit. Er is ook een MR aan de school verbonden met een oudergeleding en een teamgeleding. Ouders kunnen ook op deze manier hun invloed op het schoolgebeuren tot uiting brengen.

- ✚ Vanuit onze visie zijn wij continue in ontwikkeling en blijven we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om ons onderwijs te verbeteren.

9. Ouders denken mee over de schoolloopbaan van hun kind

Omdat de ouders hun kind het beste kennen, willen leerkrachten graag gebruik maken van hun kennis en ervaring als er moeilijke keuzes te maken zijn over de onderwijsloopbaan van hun kind. Leerkrachten zorgen ervoor dat de juiste gegevens bij de beslissing ter tafel zijn en ouders delen hun informatie vanuit de thuissituatie. Samen proberen we een beslissing te nemen waar iedereen achter staat. Als er verschil van mening is, is het oordeel van school doorslaggevend. Dit zal worden vastgelegd en door beide partners ondertekend worden.

De aanpak voor een kind wordt door ouders en school zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

- ✚ Vanuit onze visie werken we als partners, aan christelijk onderwijs en geloofsopvoeding. Kernwoord daarbij is transparantie. Onze missie is: **geloof in ontwikkeling!**

5. Huidige stand van zaken

Huidige stand van zaken ouderbetrokkenheid/-participatie
Er is duidelijkheid over contactmomenten: <ul style="list-style-type: none"> - kennismakingsgesprekken - opkomst is goed - rapportagegesprekken - opkomst is goed - voortgangsgesprekken - wordt weinig gebruik van gemaakt - extra gesprekken
De vieringen, openingen, afsluitingen worden goed bezocht
Lage opkomst ouderavonden.
Diverse ouders ondersteunen 's morgens bij het schoolbrede leeskwartiertje
Moeite om ouders in te zetten bij keuze-uur

Inzet ouders bij vervoer van leerlingen naar activiteiten buiten school verloopt moeizaam
De data van de diverse activiteiten binnen school zijn vaak laat bekend, waardoor participeren door ouders moeilijk wordt
Zonder herinnering is de opkomst bij de schoolschoonmaak laag
Activiteitencommissie kent laatste paar jaren goede afstemming met het team.
Zorgstructuur is helder: -stappen in de zorg - duidelijkheid over inzage verslagen - wederzijdse verwachtingen/ afspraken
Luizenpluizen wordt door ouders georganiseerd
TSO loopt goed
Op enquêtes en kwaliteitskaarten komt weinig respons
Het kost moeite ouders in de MR te krijgen
Jaarlijks wordt (door ouders) in kader van burgerschap een actie georganiseerd : bv afwisselend voedselbank/schoenendoos/ KIKA
De KNARS verschijnt digitaal en wordt niet door alle ouders goed gelezen
Leerkrachten schrijven met regelmaat een stukje in de KNARS .
Het zijn vaak dezelfde ouders die actief zijn
De klankbordgroep functioneert zinvol

6. Doelen en prioriteiten

Doel ouderbetrokkenheid :

De ARS is een toegankelijke school, waarin ouders en team zich wederzijds gehoord, gerespecteerd en gewaardeerd voelen. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van iedere leerling. Wij willen investeren in educatief partnerschap, met als doel het onderwijs te optimaliseren en te verbeteren.

Concrete acties die ingezet gaan worden om bovenstaand doel te bereiken:

actie	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	door:
Beleidsplan ouderbetrokkenheid	x				Ouders/team
Ouderparticipatie	X	X	X	X	Ouders/team
Participatieplan: -aanstellen ouderbetrokkenheidscoördinator -klasse-ouder per groep -inventariseren participatie ouders		X	X	X	Dir/ ib/ team
Vaststellen gesprekkencyclus	X	X	X	X	Dir + team
Vaststellen zorgstructuur	X	X	X	X	ib
Communicatieplan			X		dir
Kwaliteitskaart (WMK) ouderbetrokkenheid	X	X	X	x	Dir/adm.
Klankbordgroep	X	X	X	X	Dir/ib/ouders
MR	X	X	X	X	Ouders/team
Leesbevordering	x	X	x	x	leescoördinator
Werken met groepsplannen	X	X	X	X	team
Samenwerkingsovereenkomst		X			Dir/ib
Ouderbetrokkenheid opnemen in meerjarenplanning		X			dir
Protocol verwijzing VO aanvullen met rol leerlingen		X			Ib/bovenbouw

Protocol agressie/ taalgebruik		x			dir
Klachtenregeling	X	X	X	X	dir
Schoonmaakcommissie	X	X	X	X	Comm.
Activiteitencommissie	X	X	X	X	Comm.
Incidentenregistratie	X	X	X	X	dir

Ouderbetrokkenheid kan vorm krijgen mbv de PTA-standaarden

7. Organisatie binnen school

Organisatie	verantwoordelijkheid
Beleid binnen schoolteam	Dir/ib
Coördinatie vd uitvoering	ib
Uitvoering activiteiten	Team/ouders
Beschrijving in meerjarenplan	dir
Beschrijving in schoolgids	Dir/coor/MR
Bijstellen beleidsplan	Team/ouders
aanspreekpunt	dir
Jaarlijks agenderen en aanpassen checklist	ib

8. Evaluatie en borging

Dit beleidsplan ouderbetrokkenheid wordt jaarlijks geëvalueerd door ouders, leerkrachten en MR. Van het plan met de concrete acties zal jaarlijks een aangepaste checklist gemaakt worden waarin de evaluatie aangegeven kan worden, zodat borging gegarandeerd is.

